

Седма тема

Маневри

Маневра е всяко изменение положението на ППС спрямо оста на пътя и останалите участници в движението.

Изисквания към водачите предприемащи маневра:

1. Да се увери, че няма въведена забрана за определената маневра;
2. Да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или преминават покрай него;
3. Преди да започне маневрата **своевременно** да подаде **достатъчен и ясен** за възприемане сигнал;
 - **своевременно** – по-ранното или по-късно подаване на сигнал за извършване на маневрата може да създаде объркване на останалите участници в движението;
 - **достатъчен** – сигналят подаван със светлинните показатели, трябва да бъде включен през цялото време на извършване на маневрата и се прекратява веднага след приключването ѝ (*сигналят, подаван с ръка, може да бъде прекратен непосредствено преди започване на маневрата*);
 - **ясен** – сигналят, да бъде видим за останалите участници в движението;
4. Маневрата да се извърши плавно, за най-кратко време и най-късо разстояние.

Видове маневри:

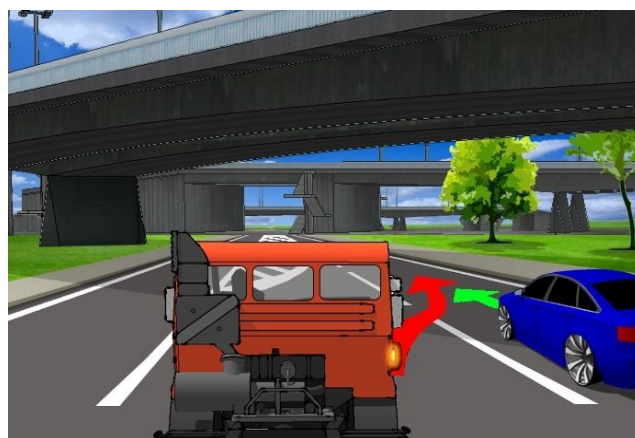
Престрояване (включване в движението, отклонение встрани) - маневра е свързана с преминаването от една в друга лента за продължаване на движението в желаната посока.

Правила:

1. При потегляне за включване в движението, водачът трябва да провери дали пътната лента, в която иска да навлезе, се движат ППС и ако има такива, и не може да извърши маневрата безопасно, трябва да ги пропусне.

2. При навлизане изцяло или частично в съседна пътна лента, водачът е длъжен да пропусне ППС, които се движат по нея.

3. Ако престрояването се извършва едновременно от две ППС, от две съседни ленти, с предимство е водачът, който се намира в дясната пътна лента.

Заобикаляне (преминаване покрай спряло превозно средство или препятствие).

При наличие на остров или препятствие на платното за движение водачът на ППС може да премине от неговата лява или дясна страна, а ако има конкретни предписания с пътни знаци или други средства за организация на движението, заобикалянето става съгласно техните указания.

Когато островът или препятствието са разположени в средата на пътно платно с двупосочно движение, водачът е длъжен да премине от неговата дясна страна.

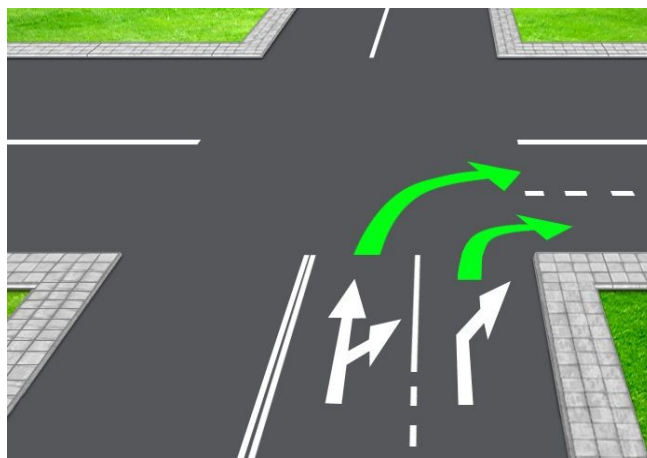

Предимство имат тези, в чиято лента навлиза заобикалящото ППС.

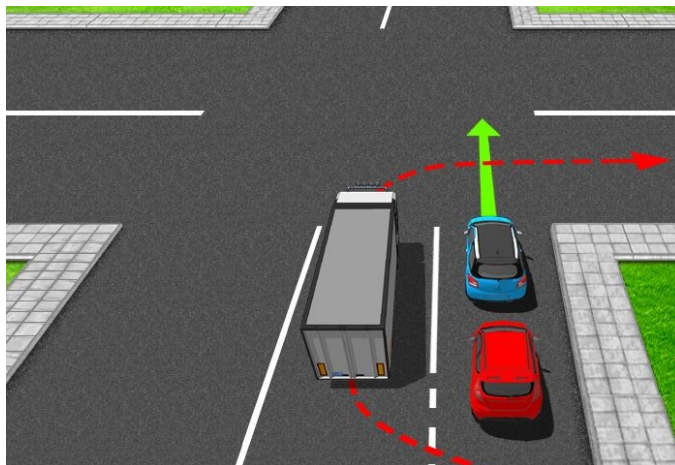
Завиване надясно

Завиването надясно се извършва от най-дясната пътна лента по посока на движението, а когато лентите са обозначение в съответна посока – от лента, предназначена за завиване надясно, като маневрата се завършва в съответната лента от напречния път.

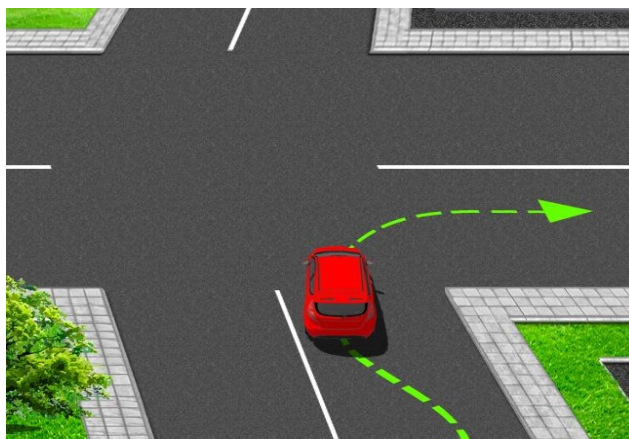
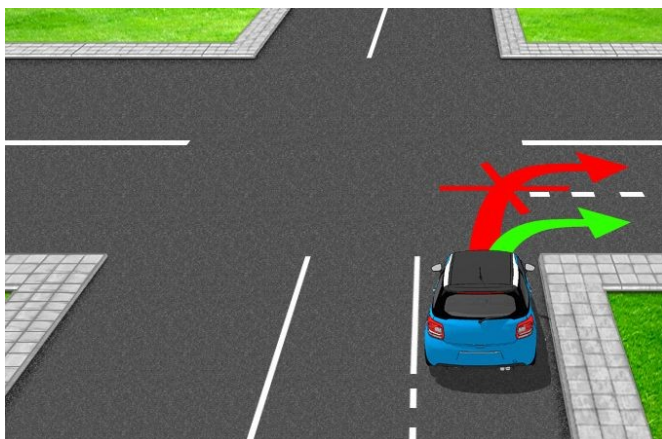

Когато радиуса на завиване на ППС е по-голям от радиуса на завоя, завиването може да започне и от друга част на платното за движение, но

водачът на завиващото превозно средство е длъжен да пропусне ППС, преминаващи от дясната му страна.

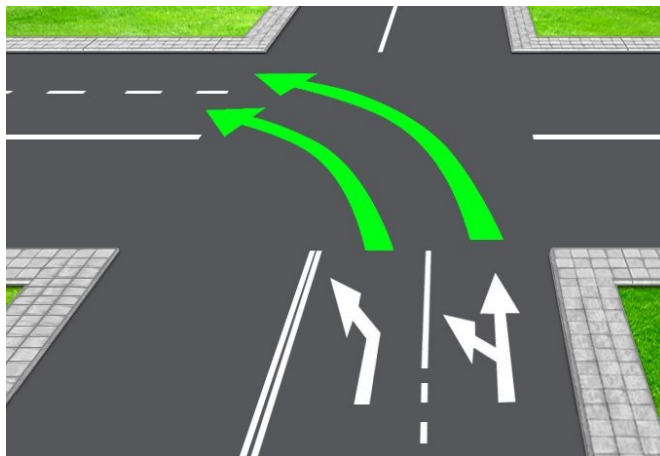
Завиването надясно за навлизане в път с двупосочно движение се извършва по възможно най-краткия път (без качване на тротоара или пътния банкет) и се завършва в дясната част на платно за движение.

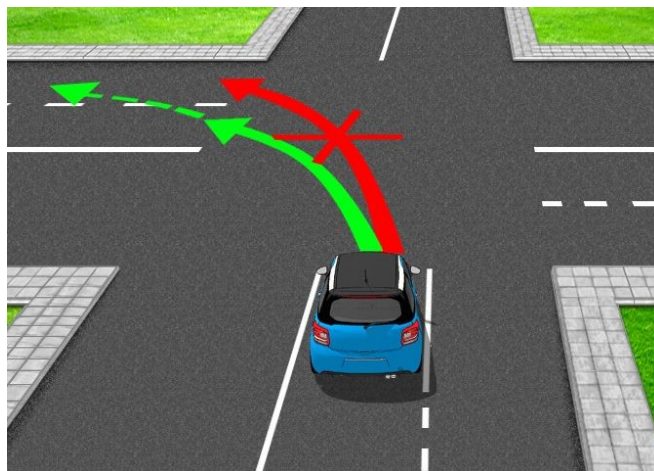
Завиване наляво

Завиването наляво се извършва от най-лявата пътна лента по посока на движението, а когато лентите са обозначени, маневрата се извършва от лента,

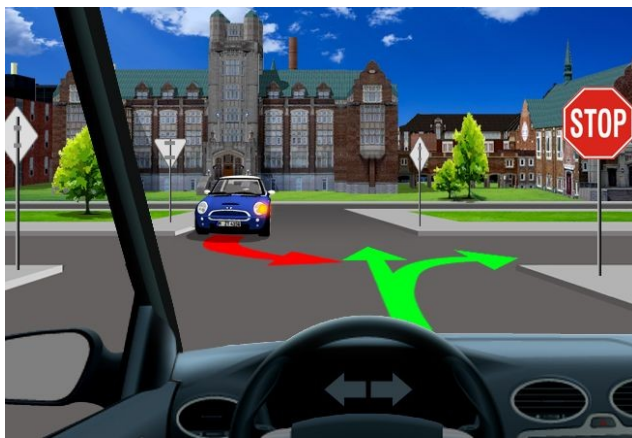
предназначена за завиване наляво, като маневрата се завършва в съответната лента от напречния път.

Завиването наляво за навлизане в път с двупосочно движение се извършва по възможно най-краткия път (без да се навлиза в лента за насрещно движение) и се завършва в дясната част на платното за движение.

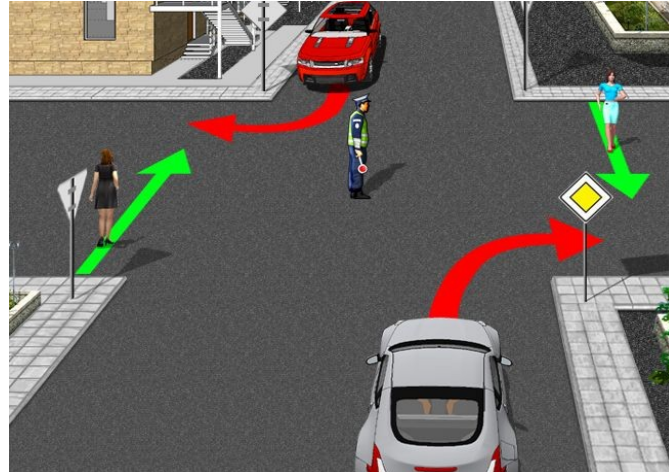
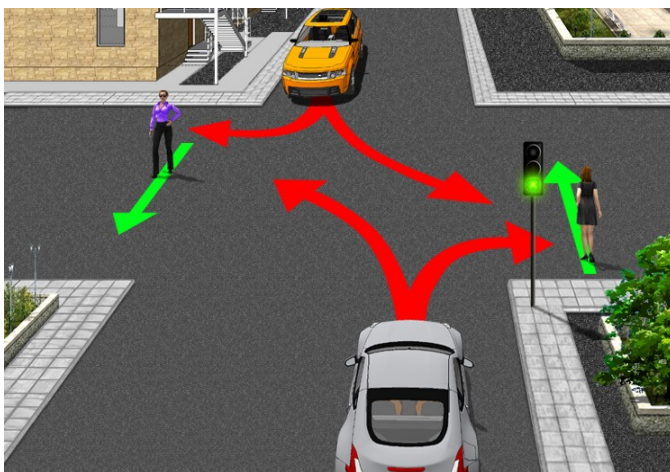
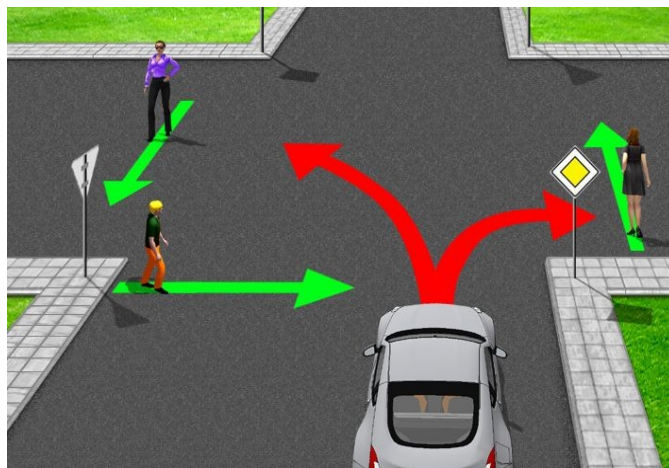
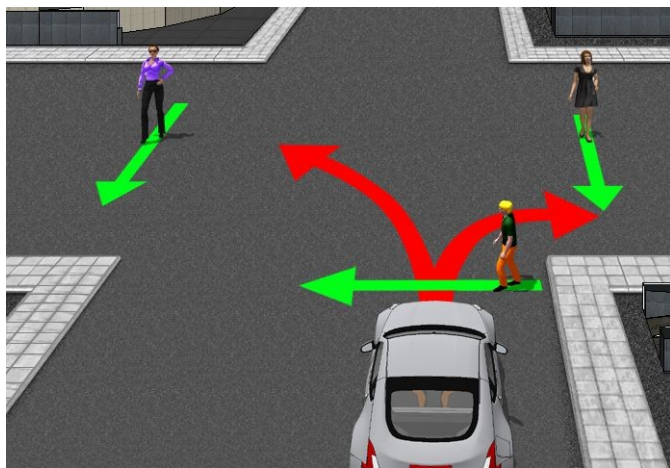
При завиване наляво водачът на нерелсово превозно средство е длъжен да пропусне насрещно движещите се ППС преминаващи направо или завиващи надясно по „Правило на посоките“.

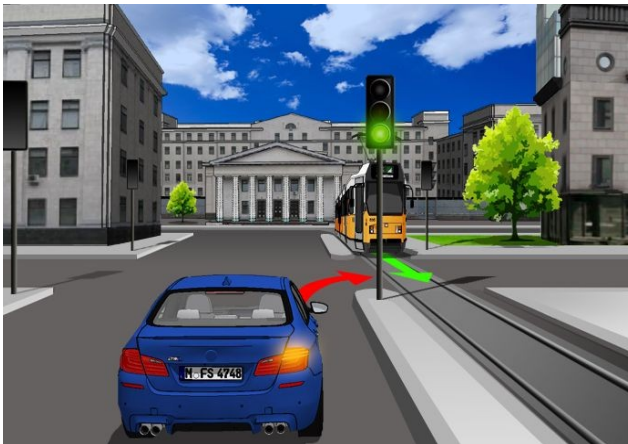
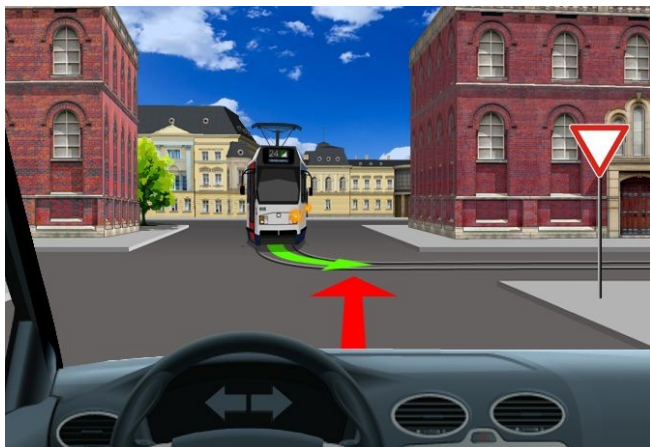
Допълнение:

Водачът на завиващо надясно или наляво нерелсово ППС е длъжен да пропусне пешеходците, пресичащи пътя, по който той навлиза.

8-11 (3) ???

При едновременно разрешаващ сигнал релсовите ППС (трамвай) имат предимство спрямо нерелсовите, независимо от посоката им на движение.

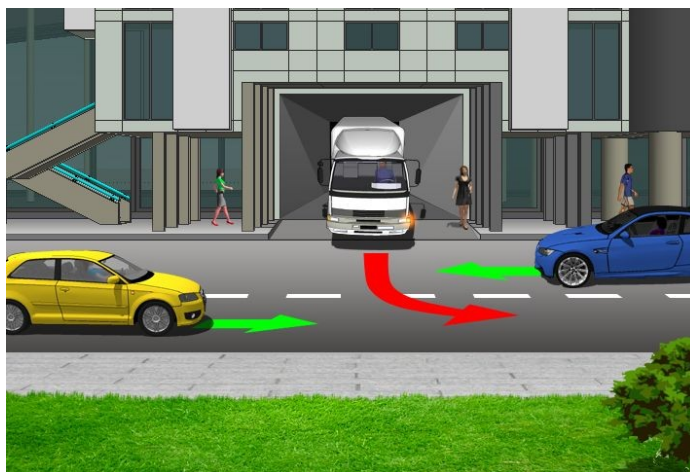

Помежду си, релсовите ППС (трамваи) се ръководят по правилото на дясностоящия или посоките в зависимост от разположението им.

Водачът на нерелсово ППС завиващо наляво или надясно за навлизане в крайпътна територия, като двор, гараж, паркинг, бензиностанция и други подобни, е длъжен да пропусне ППС и пешеходците, движещи се по пътя, който той напуска.

Водачът на нерелсово ППС, излизащо на път от крайпътна територия, като двор, гараж, паркинг, бензиностанция и други подобни, е длъжен да пропусне ППС и пешеходците, които се движат по този път.

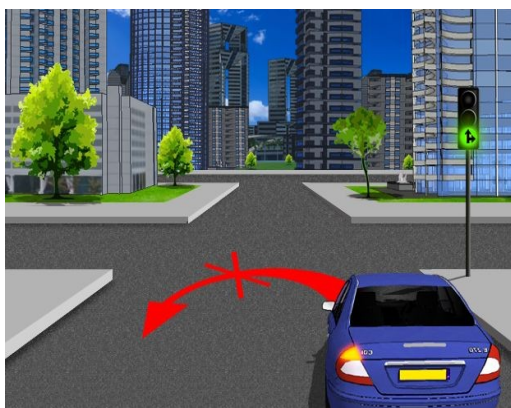
Завиване в обратна посока

Завиването в обратна посока се извършва само наляво от най-лявата пътна лента по посока на движението, като водачът е длъжен да пропусне насрещно движещите се ППС и тези с предимство.

На кръстовища

На всяко кръстовище, на което няма въведена забрана (с пътни знаци или светофари със задължителни или забранени посоки), водачите имат право да завият в обратна посока.

На участъци между кръстовища – пътищата се делят на две групи с достатъчна (широки) и недостатъчна (тесни) широчина.

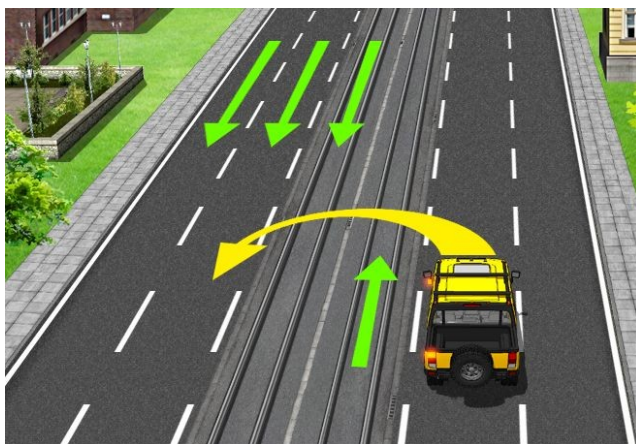
При достатъчна широчина на платното (широк път):

- По минимум 3 ленти за всяка посока;
- По 2 ленти за всяка посока и трамваини релси;

За улеснение общата широчина на трамваините релси може да се приемат за една пътна лента, тоест минимума на пътните ленти за да бъде пътят широк е 5.

Завиването се извършва от най-лявата пътна лента по посока на движението, като се дава предимство на:

- * попътно и насрещно движещи се релсови ППС (трамваи);
- * насрещно движещи се ППС;

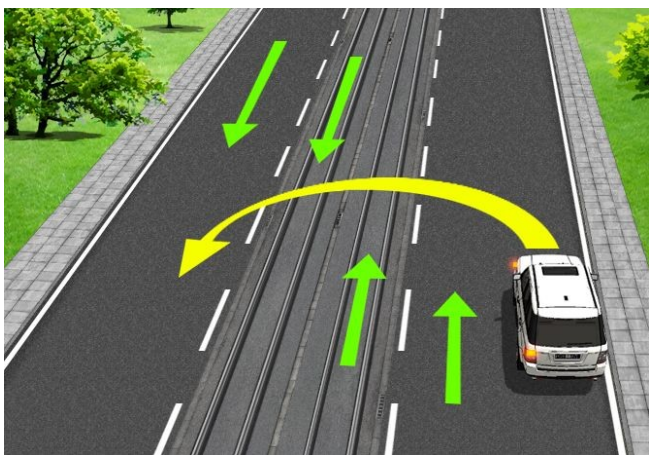
При недостатъчна широчина на платното (тесен път):

- По 2 ленти за всяка посока;
- По 1 лента за всяка посока и трамваини релси;

Максимум на пътните ленти за да бъде пътят тесен е 4.

При недостатъчна широчина завиването може да започне и от друга част от платното за (дясната част на платното) като се дава предимство на:

- * попътно и насрещно движещи се ППС;
- * попътно и насрещно движещи се релсови превозни средства;

На участъци от пътя с прекъсната разделителна ивица

При наличие на разделителна ивица, завиването в обратна посока е разрешено само при наличие на пътен знак Ж9 „Място за завиване в обратна посока“.

Забрани за завиване в обратна посока:

- на пешеходна пътека;
- на железопътен прелез;
- на мост, на надлез, в тунел, в подлез;
- при намалена и ограничена видимост под – 50м.;
- на кръстовище, когато за изпълнение на маневрата се изисква движение назад.

Разминаване - преминаване покрай друго превозно средство движещо се в противоположна посока.

Водачите на насрещно движещите се ППС са длъжни да осигурят достатъчно странично разстояние между превозните средства (колкото по-висока е скоростта на движение, толкова по-голяма трябва да бъде дистанцията между ППС).

Б5 „Пропусни насрещно движещите се ППС“

Б6 „Премини ако пътят е свободен”

Правила за разминаване при едновременно достигане на препятствие или стеснение на платното за движение:

- водачът, чиято пътна лента е заета, е длъжен да намали скоростта или да спре, за да пропусне насрещно движещите се ППС;

- ако е уредено с пътни знаци, който е срещу знак Б6 е с предимство да премине спрямо този, който е срещу знак Б5;

- ако разминаването е не може да се извърши безопасно на пътища с голям надлъжен наклон, водачът на **спускащото се ППС** е длъжен **спре и пропусне изкачващото се ППС**.

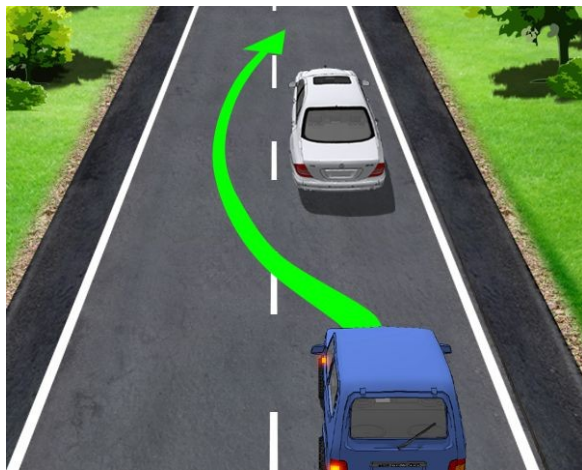
Това правило не се прилага когато участък от пътя е сигнализиран с пътни знаци Б5 и Б6 и ако пред изкачващото се ППС има устроено място, на което то може да спре за разминаване, без да възниква необходимост от движение назад.

Когато в стеснението са навлезли едновременно насрещни превозни средства и разминаването е невъзможно, назад е длъжен да се върне:

- този който е бил длъжен да даде път - срещу знак Б5;
- водачът на единичното ППС по отношение на съставите от превозни средства и на съчленените;
- водача на по-лекото ППС по отношение на по-тежкото;
- водача на товарния автомобил по отношение на автобуса;
- когато ППС са от една и съща категория, назад е длъжен да се придвижи водачът на спускащото се ППС, освен ако очевидно това е по-безопасно за изкачващото се.

Изпреварване:

Изпреварването е мневра при която ППС напуска заемащата пътна лента, преминава покрай движещо се в същата посока ППС и връща в напуснатата пътна лента.

ППС се изпреварват само от лявата им страна!

Водач, който има намерение да предприеме изпреварване, е длъжен:

- да се убеди, че няма въведена забрана (с пътна маркировка или пътни знаци);

- преди да подаде сигнал, да се убеди, че не го изпреварва друго ППС(предимство има този водач, който вече е започнал изпреварването) и че движещото се след него ППС или това, което ще изпреварва, не е подало сигнал за изменение посоката си на движение наляво;

- след като е подал сигнал, да се убеди, че има видимост, достатъчно свободен път и с маневрата няма да принуждава изпреварваното или насрещно идващото ППС да намаляват скоростта си или да изменят посоката си на движение;

- по време на изпреварването да се подsigури достатъчно странично разстояние между своето и изпреварваното ППС. При изпреварване на велосипеди, мотопеди и мотоциклети страничното разстояние трябва да е по-голямо (*основната опасност е по-голямото странично отклонение на тези ППС*);
- когато при изпреварване навлиза в пътна лента, предназначена за насрещното движение, да не създава опасност или пречка за превозните средства, движещи се по нея;
- да се убеди, че като се движи с безопасна скорост, може да извърши изпреварването за кратко време.

Изпреварването на товарен автомобил и автобус е по-рисковано от изпреварването на лек автомобил, защото те са по-дълги от леките автомобили.

Изпреварвания водач е длъжен да не увеличава скоростта и да не пречи на изпреварването по какъвто и да е начин!

Забрани за изпреварване на МПС, с изключение на мотопеди и мотоциклети без кош:

- при ограничена или намалена видимост, когато разстоянието е по-малко от необходимото за изпреварването при избраната скорост на движение;

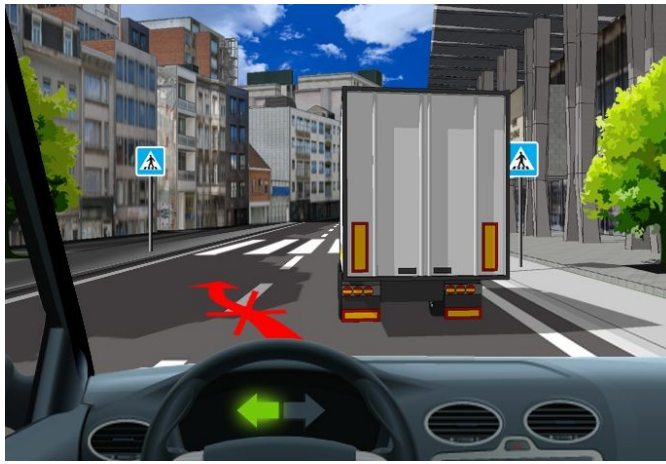
- на кръстовище от равнозначни пътища;

- на железопътен прелез без бариера;
- при използване на пътна лента за насрещно движение, когато изпреварващият не може да се върне безпрепятствено в напуснатата пътна лента;

- пред пешеходна пътека, когато изпреварваното превозно средство закрива видимостта към нея;

- пред и върху сигнализирана пешеходна пътека;

- в зоната на действие на пътни знаци B24 и B25 и при забрана въведена с пътна маркировка-непрекъснатата линия;

Забранено е изпреварването и заобикалянето на релсово превозно средство от лявата страна.

Движение на заден ход:

Преди да започне движение назад, водачът трябва да се убеди, че пътя зад ППС е свободен и няма да създаде опасност или затруднение за останалите участници в движението. Когато водача извършва движение назад, той е длъжен да подsigури сам или чрез друго лице безопасността на извършване на маневрата.

Движейки се назад, най-сериозен проблем създава ограничената видимост – „мъртва зона” зад автомобила. Когато е налице ограничена видимост водача е длъжен да осигури човек, който да го упътва.

Забрани за движение назад:

- в кръстовище;
- на автомагистрала и пътища с еднопосочно движение;
- при намалена видимост под 50м.;
- в тунел.